

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-237/15 PPU

**Minister for Justice and Equality
przeciwko
Francisowi Laniganowi**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez High Court (Irlandia)]

Odesłanie prejudycjalne — Pilny tryb prejudycjalny — Karta praw podstawowych Unii Europejskiej — Artykuł 6 — Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego — Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych — Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW — Europejski nakaz aresztowania — Obowiązek wykonania europejskiego nakazu aresztowania — Artykuł 12 — Pozostawienie w areszcie osoby, której dotyczy wniosek — Artykuł 15 — Decyzja w sprawie przekazania — Artykuł 17 — Terminy i procedury podejmowania decyzji w sprawie wykonania — Konsekwencje przekroczenia terminów

Streszczenie – wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 16 lipca 2015 r.

Współpraca policyjna — Współpraca sądowa w sprawach karnych — Decyzja ramowa w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi — Wykonanie przez państwa członkowskie — Obowiązek przyjęcia decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania — Upływ terminów określonych w decyzji ramowej — Brak wpływu — Pozostawienie w areszcie osoby, której dotyczy wniosek, nawet jeśli całkowity okres pozbawienia wolności tej osoby przekracza te terminy — Dopuszczalność — Przesłanka

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 6; decyzja ramowa Rady 2002/584, zmieniona decyzją ramową 2009/299, art. 12, art. 15 ust. 1, art. 17)

Artykuł 15 ust. 1 i art. 17 decyzji ramowej 2002/584 w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, zmienionej decyzją ramową 2009/299, należy interpretować w ten sposób, że wykonujący nakaz organ sądowy pozostaje zobowiązany do wydania decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania po upływie terminów określonych w tymże art. 17.

Biorąc bowiem pod uwagę z jednej strony centralną pozycję obowiązku wykonania europejskiego nakazu aresztowania w systemie ustanowionym przez decyzję ramową i z drugiej strony brak w tym systemie jakiegokolwiek wyraźnej wzmianki o ograniczeniu w czasie ważności tego obowiązku, zasady wprowadzonej w art. 15 ust. 1 decyzji ramowej nie można interpretować w ten sposób, że oznacza ona, iż po upływie terminów przewidzianych w art. 17 decyzji ramowej wykonujący nakaz organ sądowy nie może już wydać decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania, lub że wykonujące nakaz państwo członkowskie nie jest już zobowiązane do prowadzenia postępowania w sprawie wykonania tego nakazu. Odmienna wykładnia mogłaby naruszyć cel decyzji ramowej polegający na przyspieszeniu i uproszczeniu współpracy sądowej; taka wykładnia mogłaby

w szczególności przymuszać wydające nakaz państwo członkowskie do wydania drugiego europejskiego nakazu aresztowania w celu umożliwienia przeprowadzenia ponownego postępowania w sprawie przekazania w terminach przewidzianych w decyzji ramowej.

Ponadto art. 12 rzeczony decyzji ramowej w związku z jej art. 17 i w świetle art. 6 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on w takiej sytuacji na przeszkodzie pozostawieniu w areszcie osoby, której dotyczy wniosek, zgodnie z prawem wykonującego nakaz państwa członkowskiego, nawet jeśli całkowity okres pozbawienia wolności tej osoby przekracza te terminy, o ile długość tego okresu nie jest nadmierna w odniesieniu do cech postępowania prowadzonego w sprawie w postępowaniu głównym.

W istocie art. 12 decyzji ramowej nie stanowi w ogólny sposób, że utrzymanie aresztu osoby, której dotyczy wniosek jest przewidziane wyłącznie w określonych w czasie granicach, ani w szczególności, że jest ono wykluczone po upływie terminów przewidzianych w art. 17 decyzji ramowej. Podobnie, jakkolwiek art. 12 decyzji ramowej dopuszcza możliwość, pod pewnymi warunkami, tymczasowego zwolnienia osoby aresztowanej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, to jednak nie przewiduje on, że po upływie terminów określonych w art. 17 decyzji ramowej wykonujący nakaz organ sądowy zobowiązany jest do takiego zwolnienia lub tym bardziej zwyczajnie do zwolnienia tej osoby.

Ponadto, w zakresie, w jakim postępowanie w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania powinno być prowadzone również po upływie terminów określonych w art. 17 decyzji ramowej, ogólny i bezwarunkowy obowiązek tymczasowego zwolnienia lub a fortiori po prostu zwolnienia tej osoby po upływie tych terminów lub kiedy całkowity okres pozbawienia wolności osoby, której dotyczy wniosek, przekracza te terminy może ograniczyć skuteczność systemu przekazywania wprowadzonego w decyzji ramowej, a w konsekwencji stworzyć przeszkodę dla realizacji celów, do których ona dąży.

Jednakże przy założeniu, że wydanie europejskiego nakazu aresztowania nie może samo w sobie uzasadniać pozbawienia wolności osoby, której dotyczy wniosek, przez okres przekraczający łącznie czas niezbędny do wykonania tego nakazu, wykonujący nakaz organ sądowy może zdecydować o pozostawieniu w areszcie tej osoby zgodnie z art. 6 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej jedynie pod warunkiem, że postępowanie w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania było prowadzone z wystarczającą starannością, a w konsekwencji okres pozbawienia wolności nie jest nadmierny. W celu upewnienia się, że tak jest rzeczywiście, wykonujący nakaz organ sądowy powinien przeprowadzić konkretną kontrolę spornej sytuacji z uwzględnieniem wszelkich elementów istotnych dla oceny zasadności czasu trwania postępowania, w szczególności ewentualnej beczynności organów zainteresowanego państwa członkowskiego, a w stosownym przypadku przyczynienia się do tej długotrwałości osoby, której dotyczy wniosek. Należy także wziąć pod uwagę karę, która może być lub już została orzeczona wobec tej osoby w odniesieniu do okoliczności faktycznych uzasadniających wydanie przeciwko niej europejskiego nakazu aresztowania oraz istnienie ryzyka ucieczki. W tym kontekście okoliczność, że osoba, której dotyczy wniosek była pozbawiona wolności przez całkowity okres znacznie przekraczający terminy określone w art. 17 decyzji ramowej ma również znaczenie, ponieważ terminy te są co do zasady wystarczające, uwzględniając w szczególności kluczową rolę zasady wzajemnego uznawania w systemie wprowadzonym przez decyzję ramową, do tego, aby wykonujący nakaz organ sądowy przeprowadził kontrolę poprzedzającą wykonanie europejskiego nakazu aresztowania i wydał decyzję w sprawie wykonania tego nakazu.

Wreszcie jeśli wykonujący nakaz organ sądowy postanowi zakończyć pobyt w areszcie tej osoby, organ ten jest wówczas zobowiązany do uzupełnienia jej tymczasowego zwolnienia wszelkimi środkami, jakie uzna za niezbędne do uniknięcia jej ucieczki i zapewnienia, że warunki materialne niezbędne do jej skutecznego przekazania pozostają spełnione do momentu wydania ostatecznej decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

(por. pkt 37, 40, 44, 45, 50, 52, 58–63; sentencja)